

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato: 24. maj 2006
Kontor: Valgkontoret
J.nr.: 2006-4000-12
Sagsbeh.: ABP
Fil-navn: lovforslag/valgkredse/udvalgsspm/
spm 11 svar2

Besvarelse af spørgsmål nr. 11 (L 222), som Folketingets Kommunaludvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 16. maj 2006

Spørgsmål 11:

"Ministeren bedes yde teknisk bistand til udarbejdelsen af et ændringsforslag, der indfører anvendelsen af den d'Hondtske metode."

Svar:

Et ændringsforslag til forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget (L 222), der indfører anvendelsen af d'Hondts metode ved fordeling af kredsmandaterne i en storkreds mellem partierne og kandidater uden for partierne, vil kunne udformes således:

”Ændringsforslag
til

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget

Tiltrådt af.....

Til § 1

1) Nr. 18 affattes således:

”18. I § 76, stk. 2, 1. pkt., ændres ”divideres med 1,4 - 3 - 5 - 7 osv.” til: ”divideres med 1 - 2 - 3 osv.””

[Indførelse af d'Hondts metode ved fordeling af kredsmandaterne i en storkreds mellem partier og kandidater uden for partierne og ophævelse af spærrereglen for fordeling af visse af kredsmandaterne i en storkreds mellem partier og kandidater uden for partierne]

Bemærkninger

Til nr. 1

Det foreslås, at fordelingen af kredsmandaterne i en storkreds mellem partier og kandidater uden for partierne fremover sker efter d'Hondts metode (ved anvendelse af divisorerne 1 - 2 - 3 osv.) i stedet for som i dag efter den modificerede Sainte-Laguës metode (ved anvendelse af divisorerne

1,4 - 3 - 5 - 7 osv.). Herved vil fordelingen af kredsmandater ske efter samme metode som ved folketingsvalgene mellem 1920 og 1953.

I forlængelse heraf foreslås det, at lovforslagets spærreregul for fordeling af visse af kredsmandaterne i en storkreds mellem partier og kandidater uden for partierne udgår.

Som anført af den parlamentariske arbejdsgruppe, hvis indstillinger ligger til grund til lovforslaget, vil der som følge af den foreslåede nedlæggelse af de nuværende 17 stor – og amtskredse og oprettelse af 10 nye storkredse være et behov for at ændre de nuværende regler for fordelingen af kredsmandaterne i en storkreds mellem partier og kandidater uden for partierne for at sikre, at gennemførelsen af en ny valgkredsinddeling hverken skal gøre det lettere eller sværere at opnå repræsentation i Folketinget alene gennem opnåelse af et kredsmandat.

Den parlamentariske arbejdsgruppe valgte til opfyldelse af denne målsætning at foreslå indførelsen af en spærreregul for fordelingen af visse nærmere bestemte kredsmandater i en storkreds mellem partier og kandidater uden for partierne, bl.a. under henvisning til, at arbejdsgruppen ikke på daværende tidspunkt havde det fornødne grundlag for at tage stilling til indførelse af d'Hondts metode.

Professor, dr.scient.pol Jørgen Elklit, Aarhus Universitet, har efterfølgende afgivet en redegørelse af 15. april 2006 (L 222 – bilag 6) om virkningerne af en eventuel indførelse af d'Hondts metode ved fordeling af kredsmandater i de ti foreslåede storkredse. Redegørelsen er afgivet efter anmodning fra Folketingets formand, hvilket, som angivet i en beretning afgivet af Udvalget for Forretningsordenen, er i overensstemmelse med arbejdsgruppens indstilling. I redegørelsen har Jørgen Elklit samlet konkluderet, at der ikke har kunnet påvises argumenter eller grunde, der skulle betyde, at indførelsen af d'Hondts metode må frarådes. Jørgen Elklit henviser i den forbindelse bl.a. til, at der i givet fald ikke vil blive tale om at ændre på det overordnede og helt afgørende mandatfordelingssystem (den største brøks metode) for den samlede fordeling af de 175 mandater mellem partier og kandidater uden for partierne, og at det efter Jørgen Elklits opfattelse klart kan konkluderes, at det er usandsynligt, at det under de undersøgte omstændigheder igen skulle kunne forekomme – som tilfældet var til og med 1947 – at et parti vil kunne opnå flere kredsmandater, end dets samlede stemmetal ville berettige til.

Den i lovforslaget foreslåede spærreregul for fordeling af visse af kredsmandaterne i en storkreds mellem partier og kandidater uden for partierne vil endvidere, hvad både arbejdsgruppen og Jørgen Elklit har peget på, udgøre et brud med hidtidige principper for tildeling af kredsmandater, hvorefter kredsmandater alene fordeles ud fra kredsens stemmetal, ligesom spærrereglen, hvad Jørgen Elklit peger på, ikke vil have samme enkelhed som d'Hondts metode.

På denne baggrund foreslås det, at målsætningen om, at gennemførelsen af en ny valgkredsinddeling hverken skal gøre det lettere eller sværere at opnå repræsentation i Folketinget alene gennem opnåelse af et kredsmandat, opfyldes ved en indførelse af d'Hondts metode frem for lovforslagets spærreregulering. Forslaget indebærer, at alle kredsmandater i storkredsen fordeles efter den samme metode (ved anvendelse af divisorerne 1-2-3 osv.) uden særlige spærreregler for fordelingen af visse kredsmandater, og at kredsmandaterne ligesom i dag fordeles på grundlag af det antal stemmer, de partier eller kandidater uden for partier, der stiller op i storkredsen, har opnået, uden at der ved denne fordeling tages hensyn til, hvilket antal mandater partiet er berettiget til på landsplan.